

7.11.2022

FÖRSLAG TILL STATSRADETS FÖRORDNING OM KVALITETSKRAVEN PÅ MOTORBENSIN, DIESELolja och VISSA ANDRA FLYTANDE BRÄNSLEN

1 HUVUDSAKLIGT INNEHÅLL

Statsrådets förordning om kvalitetskraven på motorbensin, dieselolja och vissa andra flytande bränslen (1206/2010, nedan *den gällande förordningen om kvaliteten på drivmedel*) föreslås bli upphävd och ersatt med en ny förordning. Avsikten är att genom revidering av förordningen uppdatera de bestämmelser och skyldigheter i fråga om kvaliteten på motorbensin, dieselolja och vissa andra flytande bränslen som gäller myndigheter och myndigheternas behörigheter och som bland annat ska beakta det nationella genomförandet av EU:s marknadskontrollförordning. I förslaget ändras inte bestämmelserna om den egentliga kvaliteten på bränsle och de skyldigheter som följer av EU-lagstiftningen om kvaliteten på bränsle.

I enlighet med 24 a § 2 mom. i miljöskyddslagen (527/2014) är Finlands miljöcentral marknadskontrollmyndighet för de i förordningen avsedda produkterna. I förslaget till förordning uppdateras kraven på myndigheterna och föreskrivs närmare bestämmelser om myndigheternas uppgifter än i lag. I fortsättningen ska Finlands miljöcentral ansvara bland annat för att uppgifter om bränsleprover lämnas till Europeiska kommissionen samt för de åtgärder som ska vidtas i situationer där bränsleproverna inte stämmer överens med kraven. Tullens roll som ansvarig för provtagning och analysering av proverna ändras inte.

I förslaget till ny förordning preciseras dessutom de bestämmelser som hänvisar till annan lagstiftning och stryks föråldrade bestämmelser bland annat ur övergångsbestämmelserna.

Förordningen ska utfärdas med stöd av 216 § 2 mom. och 218 § 1 mom. i miljöskyddslagen. Förordningen avses träda i kraft den 28 november 2022.

2 NULÄGE OCH BEHOV AV REFORMERING

Bakgrund

Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG av den 13 oktober 1998 om kvaliteten på bensin och dieselbränslen och om ändring av rådets direktiv 93/12/EEG, nedan *direktivet om bränslekvalitet*, har genomförts genom den gällande förordningen om kvaliteten på drivmedel. Skyldigheterna i direktivet i fråga om marknadskontroll gäller de bränslen vars kvalitet och kvalitetskontroll det föreskrivs om i direktivet. Direktivet hör till tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *EU:s marknadskontrollförordning*.

De marknadskontrollskyldigheter som gäller produkter som omfattas av direktivet om bränslekvalitet genomfördes genom lagen om ändring av miljöskyddslagen 916/2021, och ändringarna trädde i kraft den 1 januari 2021. Genom ändringen fogades till miljöskyddslagen nya 24 a §, enligt vars 2 mom. Finlands miljöcentral är

marknadskontrollmyndighet när det gäller produkter enligt den med stöd av 216 § 2 mom. utfärdade gällande förordningen om kvaliteten på drivmedel. I den nya 24 b § i lagen finns bestämmelser om marknadskontrollmyndigheternas behörighet. I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av miljöskyddslagen, avfallslagen och lagen om EU-miljömärke samt lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (RP 153/2021) konstateras att de EU-rättsakter som hör till marknadskontrollagens (1137/2016) tillämpningsområde har förutom genom lagarna dessutom genomförts genom flera statsrådsförordningar. I dessa förordningar ska vissa ändringar göras efter att ändringarna i marknadskontroll-bestämmelserna har trätt i kraft, och förordningsändringarna föredras för statsrådet efter att denna regeringsproposition har trätt i kraft. De ändringar som föreslås i denna proposition och utfärdandet av en ny förordning hänför sig till den ovan nämnda regeringspropositionen och till ändringen av marknadskontrollagen.

Marknadskontrollen gäller produkter som har släppts ut eller tillhandahållits på EU:s inre marknad och för vilka det har ställts olika krav i specialbestämmelserna, till exempel i fråga om produktens egenskaper, miljövänlighet eller säkerhet. Marknadskontrollen övervakar att produkterna uppfyller de särskilda krav som ställs på dem när de är tillgängliga på EU:s inre marknad. Specialbestämmelserna för produkter kan också omfatta annat än marknadskontroll och reglering av produkter, vilket inom miljöförvaltningens förvaltningsområde gäller till exempel förebyggande av föroreningen av miljön eller uppkomsten av avfall. Övervakningen av att dessa krav uppfylls innebär annan tillsyn än marknadskontroll av produkter. Kvalitetskontroll av eller annan tillsyn över bränslen i enlighet med den gällande förordningen om kvaliteten på drivmedel är dock svår att skilja från marknadskontrollen. Annan tillsyn enligt förordningen kan till exempel anses vara att i enlighet med 8 § i förordningen säkerställa att distributionsstationerna är försedda med tillräckliga märkningar. En skillnad mellan marknadskontrollen och kvalitetskontrollen kan anses vara att marknadskontrollen ska utföras riskbaserat och inte som en heltäckande total tillsyn. Den riskbaserade marknadskontrollen, som ska grunda sig på ett visst urval, ska emellertid gälla exakt samma bränsleprover som redan för närvarande tas för kvalitetskontroll från olika bränslen. Den marknadskontroll och den kvalitetskontroll som det föreskrivs om i förordningen överensstämmer i praktiken nästan helt med varandra, och det är inte ändamålsenligt att skilja dem åt i praktiken eller ur den ansvariga myndighetens perspektiv.

Nuläge

I den gällande förordningen om kvaliteten på drivmedel ställs olika krav på blyhaltig motorbensin och oblyad motorbensin, dieselolja och andra flytande bränslen. Kvalitetskontroll av bränslen utförs genom provtagning och analys av bränslen. Tullen har årligen utarbetat en provtagningsplan som miljöministeriet har godkänt. Tullen tar enligt provtagningsplanen prover på distributionsstationer, och de analyseras i tulllaboratoriet. Från tulllaboratoriet har analysresultaten lämnats till miljöministeriet, som i sin tur lämnar uppgifterna om resultaten till Europeiska kommissionen. I praktiken har kvalitetskontrollen av bränslen varit en tydlig, rutinmässig och småskalig verksamhet. Under de senaste åren har det vid tillsynen inte upptäckts sådana förseelser som hade gett anledning till ingripande. Miljöministeriet har behörighet att besluta om förbud eller förelägganden som gäller den som släpper ut bränslen på marknaden (183 § i miljöskyddslagen).

Marknadsövervakningsuppgiften i fråga om drivmedel har ansetts vara en ny uppgift i den regeringsproposition som gäller detta (RP 153/2021, s. 7, 10, 12, 14). Tillsynen och provtagningen enligt den gällande statsrådsförordningen motsvarar dock i ganska hög grad de åtgärder som hör till genomförandet av marknadskontrollen. Den kvalitetskontroll som Tullen för närvarande gör täcker i praktiken de kontroller av produkter som EU:s marknadskontrollförordning kräver och är rentav mer omfattande än den riskbaserade eller stickprovsbaserade kontroll av produkternas överensstämmelse med kraven som krävs vid marknadskontroll. Om bristande överensstämmelse upptäcks ska marknadskontrollmyndigheten, det vill säga Finlands miljöcentral, vidta åtgärder enligt marknadskontrollagen och EU:s marknadskontrollförordning. Under årens lopp har det uppstått endast enstaka situationer med bristande överensstämmelse, det vill säga situationer där halten av vissa skadliga ämnen i bränslena överskrids. Finlands miljöcentral samarbetar med Tullen vid genomförandet av förordningen.

Miljöministeriet och Tullen har 2002 ingått avtalet YM45/481/2002 om provtagning och om att lämna uppgifter till Europeiska kommissionen i enlighet med den gällande förordningen om kvaliteten på drivmedel och förordningen om svavelhalten i tung brännolja och lätt brännolja (413/2014, nedan *den gällande förordningen om svavelhalt i brännolja*). Avtalet har varit nödvändigt för att möjliggöra bränsleprovtagning på ett vederbörligt sätt i Finland och för att kunna överlämna de analyserade resultaten till kommissionen. Avtalet är dock inte längre nödvändigt, eftersom anslag för provtagning redan 2013 har anvisats direkt till Tullens anslagsmoment och det föreskrivs om andra myndighetsuppgifter i lagstiftningen. Det finns endast behov för att i denna förordning införa bestämmelser om lämnandet av uppgifter om provtagningens resultat till Europeiska kommissionen, och dessutom preciseras det i motiveringspromemorian att utarbetandet av en provtagningsplan är en del av Tullens provtagningsuppgifter. Därefter kan avtalet mellan miljöministeriet och Tullen konstateras ha upphört. Bestämmelserna i den gällande förordningen om svavelhalt i brännolja ändras samtidigt med den förordning som nu föreslås, bland annat på grund av behovet att uppdatera myndighetsuppgifterna.

3 FÖRSLAGETS INNEHÅLL

De viktigaste förslagen

Provtagning och analys av bränslen enligt den föreslagna förordningen om kvaliteten på drivmedel, det vill säga kvalitetskontroll enligt förordningen (som motsvarar de motsvarande bestämmelserna i den gällande förordningen), kan anses vara åtgärder som motsvarar marknadskontroll och som förutsätts i EU:s marknadskontrollförordning. Utöver marknadskontroll finns det i den föreslagna förordningen om kvaliteten på drivmedel vissa mindre skyldigheter som kan tolkas vara relaterade till annat myndighetsarbete än marknadskontroll, till exempel beviljande av undantag från kvalitetskraven på bränsle i enlighet med 9 §. På det hela taget är både marknadskontrolluppgifterna och kvalitetskontrolluppgifterna i enlighet med bestämmelserna mycket småskaliga, och de är kopplade på ett sådant sätt att det inte alltid är möjligt att klart och tydligt skilja mellan marknadskontroll och annan tillsyn enligt förordningen. Det är därför ändamålsenligt att tillsynsmyndigheten enligt den föreslagna förordningen är Finlands miljöcentral, som redan i 24 a § i miljöskyddslagen har utsetts till marknadskontrollmyndighet för de bränslen som avses i denna förordning.

Från och med statsbudgeten för 2022 har Finlands miljöcentral anvisats ett årsverke (80 000 euro) för uppgifter enligt denna förordning av statsrådet. Vid sidan av marknadskontrolluppgiften möjliggör denna resurs för ett årsverke även övrigt myndighetsarbete i enlighet med den föreslagna förordningen. Dessutom har ett engångsanslag på 15 000 euro anvisats Finlands miljöcentral för 2022 för byggande av ett gränssnitt mellan miljöcentralens, Tullens och Säkerhets- och kemikalieverkets kontrollsystem och för skapande av verksamhetssätt.

Kvalitetskontroll av drivmedel har ordnats i enlighet med 12 § i den gällande förordningen om kvaliteten på drivmedel så att Tullen är den tillsynsmyndighet som avses i förordningen. I praktiken har Tullen utfört uppgiften genom att ta bränsleprover och analysera dem i tulllaboratoriet. Enligt förslaget ska Finlands miljöcentral i fortsättningen fungera som i förordningen avsedd tillsynsmyndighet, och Tullen ska, i likhet med sina nuvarande uppgifter, ansvara för de tillsynsuppgifter som hänför sig till att utarbeta en provtagningsplan, ta prover av drivmedel samt analysera proverna. Det har inte tidigare föreskrivits om upprättande av en provtagningsplan, utan utarbetandet av planen har grundat sig på det ovan nämnda avtalet mellan miljöministeriet och Tullen. I fortsättningen är det inte längre nödvändigt att godkänna provtagningsplanen separat på det sätt som miljöministeriet hittills årligen har godkänt planen som utarbetats av Tullen. Tullen och Finlands miljöcentral ska samarbeta både gällande utarbetandet av provtagningsplanen och andra uppgifter som gäller kvalitetskontroll av bränslen i enlighet med sina behörigheter.

Eftersom avsikten är att avtalet mellan miljöministeriet och Tullen upphör bör det i den föreslagna förordningen föreskrivas om lämnande av uppgifter om resultaten av bränsleproverna till Europeiska kommissionen. Till förordningens paragraf om tillsyn fogas en bestämmelse enligt vilken Finlands miljöcentral utövar tillsyn över efterlevnaden av denna förordning och lämnar en sammanfattning av resultaten av de analyserade bränsleprover som avses i denna förordning till Europeiska kommissionen.

I förordningen föreslås en viss ändring av bestämmelserna om bränslen som används i fritidsbåtar. Enligt lagen om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar (1307/2007) betalas till staten en bränsleavgift för privata fritidsbåtar i vilka det används bränsle som beskattas lindrigare än motorbensin eller dieselolja eller bränsle som är skattefritt. Bränsleavgiften tas ut för att förhindra att bränsle som ger upphov till avgiftsskyldighet används, och det är förbjudet att i en privat fritidsbåt använda bränsle som ger upphov till avgiftsskyldighet. Därför avlägsnas bestämmelserna om användning av lätt brännolja från förordningen för fritidsbåtars del.

Förslaget ändrar inte till övriga delar lagstiftningen med stöd av vilken kraven på kvaliteten av bränsle i enlighet med direktivet om bränslekvalitet har genomförts. De krav på bensin, dieselolja och andra flytande bränslen som anges i 3–7 § i den gällande förordningen överförs som sådana till den föreslagna nya förordningen, med undantag av ovan nämnda bestämmelse om lätt brännolja som används i fritidsbåtar (6 §). Även kraven på märkning av bränsledistributionsställen och kraven på bestämningsmetoder och provtagning i den gällande förordningen förblir oförändrade till innehållet och överförs till den nya förordningen. Motiveringarna för bestämmelserna i motiveringspromemorian till den gällande förordningen om kvaliteten på

drivmedel är fortfarande korrekta till den del bestämmelserna i den gällande förordningen inte ändras.

Specialmotivering

1 §. *Tillämpningsområde.* I paragrafen föreslås bestämmelser om förordningens tillämpningsområde. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak 1 § i den gällande förordningen.

Enligt paragrafens *1 mom.* Tillämpas förordningen på motorbensin och dieselolja som släpps ut på marknaden i Finland för användning i motordrivna fordon samt på dieselolja och andra flytande bränslen som används i mobila maskiner, jordbruks- och skogsbrukstraktorer och insjöfartyg.

Med motordrivna fordon avses personbilar och tunga fordon enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2007 om typgodkännande av motorfordon med avseende på utsläpp från lätta personbilar och lätta nyttofordon (Euro 5 och Euro 6) och om tillgång till information om reparation och underhåll av fordon och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 595/2009 om typgodkännande av motorfordon och motorer vad gäller utsläpp från tunga fordon (Euro 6) och om tillgång till information om reparation och underhåll av fordon samt om ändring av förordning (EG) nr 715/2007 och direktiv 2007/46/EG och om upphävande av direktiven 80/1269/EEG, 2005/55/EG och 2005/78/EG. Med mobila maskiner avses mobila maskiner enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1628 om krav för utsläppsgränser vad gäller gas- och partikelformiga föroreningar samt typgodkännande av förbränningsmotorer för mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg, om ändring av förordningarna (EU) nr 1024/2012 och (EU) nr 167/2013 samt om ändring och upphävande av direktiv 97/68/EG. Förordningen omfattar även insjöfartyg. Med jordbruks- och skogsbrukstraktorer avses jordbruks- eller skogsbrukstraktorer i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/25/EG om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från motorer avsedda för jordbruks- eller skogsbrukstraktorer och om ändring av rådets direktiv 74/150/EEG. Med fritidsbåt avses i lagen om säkerhet och utsläppskrav i fråga om vissa fritidsbåtar (1712/2015) avsedd fritidsbåt.

Paragrafens *2 mom.* motsvarar 1 § 2 mom. i den gällande förordningen med den lilla skillnaden att hänvisningen till fordonslagen (1090/2002) avlägsnas. Militärfordon hör inte längre till den nya fordonslagens (82/2021) tillämpningsområde.

Paragrafens *3 mom.* motsvarar 1 § 3 mom. i den gällande förordningen, men dock så att förbudet mot användning av lätt brännolja i bränsleavgiftslagen (1280/2003) och i lagen om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar (1307/2007) av tydlighets-skäl konstateras i separata meningar. Det är värt att notera att begränsningen av denna förordnings tillämpningsområde ovan i 2 mom. till att gälla fritidsbåtar som är till havs dock inte inverkar på det förbud mot användning av lätt brännolja som föreskrivs i lagen om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar och i fråga om vilket en motsvarande begränsning inte har gjorts.

2 §. *Definitioner.* I paragrafen föreslås bestämmelser om förordningens definitioner. Paragrafens 1–3 punkt ändras enligt förslaget så att specificerande hänvisningar till

lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) tas in i definitionerna av motorbensin, dieselolja och lätt brännolja. I paragrafens 3 punkt uppdateras hänvisningen till den gällande statsrådsförordningen om punktskatt på flytande bränslen (1375/2021), och i tillägg avlägsnas hänvisningen till fritidsbåtar i punkten. Liksom det hänvisas till i 1 § 3 mom. är det enligt lagen om bränsleavgift som betalas för privata fritidsbåtar (1307/2007, 1 § 2 mom.) förbjudet att i en privat fritidsbåt använda bränsle som ger upphov till avgiftsskyldighet. Avgiftsskyldigheten gäller bränsle som beskattas lindrigare än motorbensin eller dieselolja eller bränsle som är skattefritt, vilket i dieseldrivna båtar avser lätt brännolja som beskattas lindrigare än dieselbrännolja. Användningen av lätt brännolja är alltså förbjuden även i sådana fritidsbåtar som avses i denna förordning, och hänvisningen till fritidsbåtar i punkt 3 är således obehövlig. Dessutom upphävs paragrafens 4–7 punkt som obehövlige. Definitioner av motordrivna fordon, mobila maskiner, insjöfartyg och fritidsbåtar behöver inte längre ingå i paragrafen om definitioner, utan det räcker att de redan nämns i förordningens 1 § 1 mom. om förordningens tillämpningsområde och i motiveringen till den.

3 §. *Kvalitetskrav för blyhaltig motorbensin.* Den föreslagna paragrafen motsvarar 3 § i den gällande förordningen, enligt vilken det är förbjudet att släppa ut blyhaltig motorbensin på marknaden.

4 §. *Kvalitetskraven på oblyad motorbensin.* Den föreslagna paragrafen motsvarar 4 § i den gällande förordningen, enligt vilken oblyad motorbensin som släpps ut på marknaden i enlighet med bestämmelsen ska uppfylla kvalitetskraven i tabell I i bilagan.

5 §. *Kvalitetskraven på dieselolja.* Den föreslagna paragrafen motsvarar 5 § i den gällande förordningen, enligt vilken dieselolja som släpps ut på marknaden ska uppfylla kvalitetskraven i tabell II i bilagan.

6 §. *Krav på svavelhalten i andra flytande bränslen.* Den föreslagna paragrafen motsvarar i huvudsak 6 § i den gällande förordningen, som innehåller begränsningar för andra flytande bränslen än motorbensin eller dieselolja. Hänvisningarna till fritidsbåtar avlägsnas från 1 mom. Användning av lätt brännolja i privata fritidsbåtar är förbjuden, vilket framgår i motiveringen till 2 §. I den föreslagna förordningen omfattas fritidsbåtar endast av den i 6 § 3 mom. avsedda begränsningen av svavelhalten för andra flytande bränslen än de som avses i 3 eller 4 § eller i 1 mom.

7 §. *Metalltillsatser.* Den föreslagna paragrafen motsvarar till sitt innehåll 7 § i den gällande förordningen.

8 §. *Märkning av distributionsställen som tillhandahåller bränslen och information till konsumenterna.* Paragrafen preciseras så att det i 1 mom. läggs till att bränsledistributören är ansvarig för märkningen av sådana distributionsställen för motorbensin och dieselolja som avses i tabellerna I och II i bilagan. Den tillsynsmyndighet som avses i förordningen, dvs. Finlands miljöcentral, utövar tillsyn över märkningen.

9 §. *Beviljande av undantag.* Den föreslagna paragrafen innehåller bestämmelser om undantag från de skyldigheter som föreskrivs i förordningen. Paragrafen ändras i för-

hållande till gällande bestämmelse så att miljöministeriet inte längre nämns som beviljare av undantag och paragrafens *1 mom.* till denna del endast hänvisar till gällande miljöskyddslag. Enligt bestämmelsen kan undantag sökas med stöd av 218 § i miljöskyddslagen, och undantag kan beviljas tillverkare eller importörer av bränsle eller andra som släpper ut bränsle på marknaden i enlighet med kvalitetskraven enligt 4–6 §. Enligt *2 mom.* i den föreslagna bestämmelsen kan undantag beviljas för högst sex månader åt gången om Europeiska kommissionen har tillåtit undantaget. Bestämmelser som motsvarar *2 mom. 1* och *2* punkten i den gällande paragrafen tas inte med i 9 § i den föreslagna förordningen eftersom det i 218 § *1 mom.* i miljöskyddslagen föreskrivs om dessa villkor för undantag. Det är inte heller längre nödvändigt att föreskriva om ansökan om undantag i enlighet med 10 § i den gällande förordningen.

10 §. *Bestämningsmetoder, system för övervakning av bränslekvaliteten och provtagning.* Den föreslagna paragrafen motsvarar 11 § i den gällande förordningen. Den innehåller bestämmelser om bestämningsmetoder, system för övervakning av bränslekvaliteten och provtagning. I paragrafens *1 mom.* föreskrivs om de standarder vars analysmetoder används vid analys av överensstämmelse med kraven i fråga om motorbensin och dieselolja. I paragrafens *2 mom.* föreskrivs för sin del om de standarder som ska iakttas i systemen för övervakning av bränslekvaliteten på motorbensin och dieselolja samt när bränsleprov tas i distributionsstationer och lager. Paragrafens *3 mom.* motsvarar 11 § *3 mom.* i den gällande förordningen.

11 §. Tillsyn. I förordningen avsedd behörig myndighet är i fortsättningen Finlands miljöcentral som enligt paragrafens *1 mom.* övervakar efterlevnaden av förordningen och lämnar behövliga uppgifter om de analyserade bränsleprover som avses i denna förordning till Europeiska kommissionen. I fortsättningen svarar Finlands miljöcentral för efterlevnaden av medlemsstaternas skyldighet enligt artikel 8.4 i direktivet om bränslekvalitet att varje år senast den 30 juni förelägga kommissionen en sammanfattning för föregående kalenderår. Finlands miljöcentral är också enligt *3 mom.* i paragrafen marknadskontrollmyndighet för de produkter som avses i denna förordning på det sätt som föreskrivs i 24 a § *2 mom.* och 24 b § i miljöskyddslagen.

Den föreslagna paragrafens *2 mom.* innehåller bestämmelser om Tullens uppgifter. Till Tullens uppgifter hör att göra upp en provtagningsplan för de drivmedel som avses i denna förordning och se till att provtagningen är tillräckligt representativ. Dessutom ska Tullen ordna provtagning och ta en representativ mängd prover från lager och distributionsstationer samt analysera proverna. Tullen lämnar preliminära uppgifter om de analyserade proverna samt en sammanfattande rapport med detaljerade kontrolluppgifter som bilaga. Tullen lämnar uppgifterna om resultaten till Finlands miljöcentral. När det gäller provtagnings- och analyseringsuppgifterna har Tullen en roll i tillsynen enligt denna förordning på det sätt som föreskrivs i 24 § *3 mom.* i miljöskyddslagen. Bestämmelser om Tullens befogenheter i dessa uppgifter finns i 172 § i miljöskyddslagen (rätt att få upplysningar och göra inspektioner).

12 §. *Ikraftträdande.* Förordningen föreslås träda i kraft den 28 november 2022. Genom denna förordning upphävs statsrådets förordning om kvalitetskraven på motorbensin, dieselolja och vissa andra flytande bränslen (1206/2010).

13 §. *Övergångsbestämmelse.* Den föreslagna paragrafen motsvarar 14 § 1 mom. i den gällande förordningen. Paragrafens 2 mom. i den gällande förordningen är inte längre nödvändig, eftersom de tidsfrister som anges i den redan har löpt ut.

Bilaga. Tabellerna I och II i bilagan motsvarar de motsvarande tabellerna i bilagan till den gällande förordningen.

I tabell I i bilagan om kvalitetskraven på motorbensin anges att det maximala ångtrycket är 70,0 kPa under tiden 1.6–31.8. Detta grundar sig på den rätt till undantag från gränsvärdet för ångtryck enligt bilaga 1 till direktivet om bränslekvalitet (60 kPa) som Europeiska kommissionen beviljat Finland för sommarsäsongen med stöd av artikel 3.4 och 3.5 i direktivet om bränslekvalitet. Europeiska kommissionen antog den 9 augusti 2022 ett genomförandebeslut (C(2022) 5591 final) enligt vilket det är tillåtet att i Finland under sommarmånaderna (1.6–31.8) släppa ut på marknaden bensin vars maximala ångtryck är 70 kPa fram till den 31 december 2030.

4 FÖRSLAGETS KONSEKVENSER

Avsikten är att statsrådets förordning utfärdas på nytt, men dess innehåll om drivmedel, bland annat kvalitetskraven på bränslen, ändras inte. Av denna anledning påverkar förslaget främst myndigheterna, eftersom de viktigaste ändringarna hänför sig till precisering av myndighetsansvaren i lagstiftningen. Förslaget bedöms inte ha några konsekvenser för miljön, betydande ekonomiska konsekvenser eller andra samhällsliga konsekvenser.

Konsekvenser för myndigheterna

Förslaget har konsekvenser för de uppgifter som tillhör Finlands miljöcentral. Bestämmelserna om Tullens uppgifter preciseras. Som behörig myndighet enligt förordningen är Finlands miljöcentral i fortsättningen ansvarig för de uppgifter enligt förordningen som gäller drivmedlens överensstämmelse med kraven. I praktiken är uppgifterna småskaliga, eftersom den föreslagna förordningens myndighetsuppgifter i tillägg till de marknadskontrolluppgifter som föreskrivs i 24 a § i miljöskyddslagen även omfattar tillsyn över märkningen av distributionsstationer, rådgivning till allmänheten, lämnande av uppgifter till Europeiska kommissionen enligt direktivet om bränslekvalitet samt åtgärder vid bristande överensstämmelse. I samband med bestämmelserna om marknadskontrolluppgifterna har Finlands miljöcentral anvisats ett årsverke för denna uppgift, vilket har ansetts vara en tillräcklig resurs för att uppgiften ska kunna skötas på behörigt sätt.

I Tullens uppgifter eller arbetsmängd förväntas inga väsentliga förändringar. Tullens roll preciseras i den föreslagna förordningen. Tullen ansvarar för utarbetandet av en provtagningsplan för drivmedel samt för provtagning och analys av prover, och inga ändringar föreslås i dessa uppgifter som redan tillhör Tullen. Tullen har redan 2003 anvisats finansiering för skötseln av denna uppgift.

Finlands miljöcentral och Tullen ska i fortsättningen samarbeta för att säkerställa att de uppgifter som avses i denna förordning sköts på behörigt sätt.

5 BEREDNINGEN AV FÖRSLAGET

Förslaget har beretts som tjänsteuppdrag vid miljöministeriet.

Utkastet till förordning var på remiss 20.9–11.10.2022, och två yttranden lämnades in. Remissinstanserna var Finlands miljöcentral och Tullen.

I sitt yttrande understödde Finlands miljöcentral målet att i förordningen precisera myndigheternas behörigheter i fråga om vem som är tillsynsmyndighet, ansvarig för att utarbeta en provtagningsplan och ansvarig för att ta bränsleprover och analysera dem. Miljöcentralen bedömer att uppgiften att rapportera om kvalitetskontrollen av drivmedel till Europeiska kommissionen kommer att passa naturligt vid sidan av marknadskontrollen. Finlands miljöcentral stödde också förslaget att bevara Tullens roll i provtagningen och analysen av proverna. Finlands miljöcentral ansåg att den i den nya förordningen också i egenskap av tillsynsmyndighet skulle ha ansvaret för tillsynen över märkningen av bränsledistributionsställen i enlighet med 8 § i förslaget till förordning. Finlands miljöcentral betonade i sitt yttrande att anslagens tillräcklighet borde ses över på grund av de ökande uppgifterna.

Tullen konstaterade i sitt yttrande om provtagningsplanen i fråga om objekten för kvalitetskontroll att det inte tidigare har föreskrivits om utarbetandet av en plan eller om vilken aktör som ska utarbeta planen, men att Tullen årligen har skött uppgiften. Enligt Tullens uppfattning har dess tidigare roll som den myndighet som ansvarar för uppbörden av punktskatt utgjort bakgrunden till detta. Utarbetandet av planen har tidigare lämpat sig synnerligen väl för Tullens uppgiftsområde, då samma aktörer granskats med tanke på punktskatter. Efter att punktbeskattningen inte sedan 2017 tillhör Tullens uppgifter har Tullen enligt sin mening haft utmaningar när det gäller valet av tillsynsobjekt eftersom Tullen inte längre vet var bränslena lagras. Enligt Tullens uppfattning är lagring av bränslen en tillståndspliktig verksamhet enligt miljöskyddslagen och distributionsstationerna omfattas av en registreringskyldighet, och därför har miljöförvaltningens egna ämbetsverk, såsom Finlands miljöcentral, de bästa möjligheterna att utnyttja uppgifter i realtid som rör de aktörer som är föremål för kvalitetskontroll. Tullen anser att det effektivaste sättet är att Finlands miljöcentral utser objekten för kvalitetskontroll för Tullen i samband med att Finlands miljöcentral i egenskap av marknadskontrollmyndighet utför riskanalys i fråga om bränsleaktörer och väljer provobjekt som gäller marknadskontroll för Tullen. För utarbetandet av den årliga provtagningsplanen används enligt Tullens uppskattning endast några få dagsverken. Om Tullen ska utarbeta en provtagningsplan behöver den enligt sitt yttrande få information om alla aktörer och lagrade produkter, och för det ändamålet föreslår Tullen att det ska föreskrivas till exempel någon form av anmälningskyldighet för bränsleaktörer.

Tullen påpekade också att även om den inte fattar beslut på basis av provanalyserna, så anser den att provtagning och analys av prover uttryckligen utgör tillsyn. Tullen föreslår därför att konstaterandet att Tullen inte fungerar som tillsynsmyndighet ska strykas ur motiveringspromemorian. Enligt Tullen kan ärendet också påverka Tullens befogenheter. Dessutom ansåg Tullen att det är oklart vad som menas med uttrycket ”övervakning” i motiveringen till 11 § i motiveringspromemorian. Tullen föreslog också att den finska termen ”haihtunut” (eng. evaporated, sv. avdunstning) i tabellen

i bilaga II ersätts med termen "saanto" (eng. recovered, sv. utbyte) som bättre motsvarar ordalydelsen i direktivet om bränslekvalitet och referensstandardEN 590.

Miljöministeriet anser att uppgiften att utarbeta en plan för provtagning från kvalitetskontrollobjekten även i fortsättningen lämpar sig bäst för Tullen som har erfarenhet och kompetens i frågan. Utbytet av information mellan Tullen och Finlands miljöcentral är även i fortsättningen viktigt bland annat i fråga om eventuella tillsynsobjekt enligt förordningen. Arbetsfördelningen kan ses över i fortsättningen om det finns behov av det. Finlands miljöcentralns nya uppgift gällande tillsynen enligt förordningen är lämplig i anslutning till marknadsövervakningsuppgiften och ett anslag har redan reserverats på det sätt som nämns ovan i motiveringen. Texterna i motiveringspromemorian kompletterades och preciserades utifrån remissvaren, särskilt i fråga om Tullens roll i tillsynen. I tabell II i bilagan till förordningen ändrades den del som hänför sig till destillering så att ordalydelsen är följande: "95 % avdunstat utbyte" och "utbyte vid 180 °C". Den nya formuleringen motsvarar ordalydelsen i direktivet och den ovan nämnda standarden på ett bättre sätt.

Vid den fortsatta beredningen preciserades bestämmelsen om fritidsbåtar så att den endast gäller sådant bränsle som avses i 6 § 3 mom.

6 FÖRORDNINGENS IKRAFTTRÄDANDE

Förordningen föreslås träda i kraft den 28 november 2022.